

מה התברר עם החלטת הפרשה, ואנשי הי צחהו חורו למטוסייהם. אלא שמהו היש תנה ברוחם. עכשיו נטוס לפי הכללים הי כתובים, סינן קברניט. לא נקצע לעצמנו את הלב יותר בשביל החברה. אחדים מאנשי הצוותים הודיעו בפירוש, כי יעזבו את המיקצוע בהודמנות הראשוני. נה. אך הרוב ציפה להתפתחויות חדשות. כי הבעייה היסודית, שבגללה פרצה השבתי תה, הייתה עדיין לפיתרון: חתימת הסכם עבודה חדש, שיסדיר תביעות יסודיות של תנאי-עבודה, קרן פנסיה, ביטוח וגוהלי-קירוע.

ים

עתיד בלי עצמאות

נמל תל-אביב משותק לגמרי מזה עשרה ימים. במחסני המכס נערים ארגונים עם מיטען שצריך היה להישלח לפני שבוע ימים. בנמל בו מטענים בממוצע 1000 טון ליום — חדלו להטעין מאז ה-16 במרס, מאותו רגע שהאוניה עצמאות, השייכת לי-חברת יעודי ניפנעה על-ידי שוברי-הגלים, וחסמה את הכניסה לנמל.

באותם עשרה ימים, לא זו בלבד שלא הי-ליחו להזיז את האוניה אפילו בסנימטר אחד, אלא שהמצב הולך ומחמיר: היות והאוניה עומדת במיהנמל הרדודים, נוגע חלקה התחתון בקרקעית-הים. משום כך נערם לגוף האוניה חול המובא על-ידי ה-גלים, מקשה מיום ליום את הזזתה מהמקום.

בלי תוצאות. שלושה ימים אחרי הי-תאונה, הגיעה למקום אוניית החילוץ הי-נית וניקוט. אחרי יומיים הצטרפו שתי אוניות נוספות, השייכות לאותה חברה. עבודת ההצלה החלה, כמקובל, בכדיקת קרקעית הים. אך מיד לאחר כך החלו ב-שיאבת-המים ממחסני האוניה, מבלי לבדוק את האוניה עצמה. לאיבה לא היו כל תוצ-אות. שני המים לא ירדו. הובאו משאבות נוספות — אך ללא תועלת. למומחיה-הנמל היה הסבר פשוט לכך — החור שנוצר בדופן האוניה הוא כל כך גדול שנוצרים כולם שאיכות — ישארו שני המים שבתוך האוניה בגובה שני הים. לי נידמה שפלוגת ההצלה הונו בכלל לא תצליח לא האוניה, אמר אחד מאנשי צוות העצמאות. "מסתובבים כאן כמה עשרות אנשים ובמשך כל הזמן לא עשו שום דבר." זוהי לא רק דעתם של אנשי צוות נמר-ים, אלא גם של קציני-האוניה. "איך לי כל אמון בחברה זו", קבע חובל-ראשון יזי היינץ. "הציד שלה הוא מיושן. העבודה כמעט ואינה מתקדמת."

עצמאות שקועה בעומק של 22 רגל — 7 רגל נמוך יותר מקו הסבילה. החור שי-דרכו חודרים המים, מכוסה על ידי סלע בקוטר של 2.5 מטר. בגלל זה אי-אפשר לקבוע את גודל החור או את מקומו המדוי-יק. לכן צריכה להיות הפעולה הראשונה: הזזת האוניה שתאפשר את הגישה למקום הפגוע. עד עכשיו לא נעשה דבר בכיוון זה.

האיש הקובע. חקירות על נסיבות הי-תאונה של העצמאות נערכות על-ידי חברת יעודי וחברת-הביטוח לויי. אבל כבר היום אפשר לשער מיהו האחראי לתאונה ולסתי-מה נמל תל-אביב.

12 שעות לפני המקרה הודיעו באלחוט מ-נמל תל-אביב שצפויה סערה. מינהלת הנמל המליצה שהאוניה תצא לים הפתוח. שתי אוניות אחרות שעגנו אותה שעה בנמל, קיבלו את ההמלצה, והפליגו משטח הנמל. רק עצמאות נשארה עוגנת. אנשי הצוות מספרים שכל אלה שהיו על הסיפון היו בדעה אחידה שצריך להפליג מיד. התנגד לכך רק אדם אחד, אבל דעתו הייתה הקר-בית. איש זה היה רב החובל מרקו אסטה. אסטה מסך על העצמאות רק ארבע חוד-שים, והסלגה מאנגליה לישראל היתה הפלג-תו הארוכה הראשונה. הוא בא במקומו של נימרוד אשל, אשר עבד על עצמאות מספר שנים, אך התפטר לאחרונה מתפקידו. בגלל תנאי המשכורת הקשים שהציעה לו חברת יעודי, שרצתה לחסוך בהוצאות.

1000 דולר ביום. החסכון מאוד לא

השתנה. ההפסדים שהביאה התאונה מאז ה-

16 למרס כבר מסתכמים במיליונים:

● 1000 טון מטען כוסו במים. ביניהם:

25 ארגונים בהם היתה ארוזה משאבה עני-קית בשביל המוביל הארצי.

● חילוץ העצמאות והובלתה לחיפה יע-לה בקירבת 100 אלף דולר.

(המשך בעמוד 11)

מאחורי הקלעים של פרשת בוגר בשווייץ

עסק הביש

מי יכון, שטוטגארט, בון, האמבורג, באול, לוצרן. עתונאי ישראל הטילו את מוראם על גרמניה ושוייץ. כך, על כל פנים, התקבל הרושם מקריאת העיתונים הצבריים.

"הצלחתי לגלות את פעילותה של חברת מ.ט.פ. הקשורה קשר הדוק בפעילותה של חברת מקו"י הבריק שמואל שגב, שליחו המיוחד של מעריב בשוייץ."

בחום חקירה שנמשכה יומיים בשטוטגארט ובסביבותיה, עלה בידי קבוצה את זהותם של מרבית אנשי-המדע והמומחים הגרמניים לסיליים, המועסקים כיום במצרים! התפאר לעומתו ישעיהו בן-פורת, שליחו המיוחד של ידיעות אחרונות בגרמניה. "אמו של יוהן הלדלה טרקה את הטלפון בפני בצרוף קללה, כאשר ביקשתי לדעת אם יש לה חדשות מבנה."

דיווח נפתלי לביא, שליחו המיוחד של הארץ בגרמניה: "מאחורי שלט תמים אינטרא האנדאלט גולשפט במינכן פועל מנגנון הס-פקה לתוכנית טרקה את הטלפון בפני לזאת המשי-רה, נרתעה הפקידה המבולהת כששמעה את זהותי."

ושוב שמואל שגב, משווייץ: "וידמר איבד פתאום את קור-רוחו וצעק: 'אני יודע שבריסטית מכרו אותי. אני בטוח שהאינטליגנצ-הבריטי מסר לישראלים את כל האינפורמציה הזאת!'"

בכותרת אחרי כותרת רעשנית ציירו השליחים המיוחדים תמונה של חרשתנים, מדענים ואנשי-עסקים מוכים רגשי-אשמה ופחד. רגשי-אשמה על כי נגלה חלקם בתוכנית השטנית לציד את הצבא המצרי בטילים ונשק ביולוגי נגד ישראל; ופחד מפני נקמת ישראל. היה זה תפקיד שכדוגמתו לא מילאו העתונאים הישראלים מי-עודם. פעלתנותם היתה כה יוצאת-דופן, שגם אחרון קוראיהם נאלץ לשאול את עצמו: מה עומד מאחורי הפלישה העתונאית?

שיבה של ועדת עורכי העיתונים היומיים בתל-אביב. זהו פורום מכובד, שבפניו מגלים סודות רבים — כדי להבטיח שלא יפורסמו. גם הפעם כונסו העורכים לשמוע סודות. דיבר אליהם סקיד גבוה מאוד במנגנון הממשלתי.

הוא גילה לעורכים פרטים על פרשת בוגל ועל פעילות המדענים הגרמניים במצרים. אחר הציע לעורכים לרתום את עתוניהם למסע שהוא עצמו יתנה להם.

שרד ממשלתי. התייעצות בדרג עליון. הנתונים היו ידועים — ובראש וראשונה: שהגרמנים הם אשר הפעילו את משטרת שווייץ, שבלשים גרמניים אף השתתפו במארב הבולשת השווייצית שלכדה את בוגל ויוקליק, בעת פגישתם עם היידי גרקה במלון שלושת המלכים בבאול. היה גם ברור מדוע: כי נידמה להם, שהצליחו עלולת על עקבות האלמנטים שחטפו את קרוג, ניסו לרצוח את קליינזאכטר ושלחו חבילות תופת למדענים בקאהיר.

השאלה היתה בקרב אותם החוגים: כיצד להוציא את בוגל ויוקליק מן הבויץ? וזאת, מבלי לגלות לציבור בישראל את חלקה של גרמניה בלכידתם. ההחלטה: להפעיל את כל הלחץ ודקא על שווייץ. לאיים בגילויים. להאשים בחוסר-נייטרליות. לנסוף בזכר המיליונים שנטבחו. הי-עיקר: להביא לידי שיחרור השניים ולחיסול הפרשה לפני שתתפתח וכל אותו זמן; להשאיר את גרמניה ככל האפשר מחוץ לתמונה. זאת היתה החלטתו המפורשת של ראש-הממשלה. שהרי הוא מסמל אישית את הברית בין ישראל לבין גרמניה החדשה.

הדרו של? אותו איש עלום-שם. מסתבר שהשווייצים לא נבהלו. להיפך: הם נעלבו מן האיומים וההאשמות. אם תוסיף ישראל בנימה היסטורית זו, עלול הדבר לגרום לשיבוש היחסים התקינים בין שתי המדינות. יש להפסיק את ההכרזות הרשמיות. מסע הי-איומים והרמזים צריך אמנם להימשך — אך בדרך אחרת. העתונות, שליחים מיוחדים.

מה ע"ד שמסתמנת חזית שניה: אם השווייצים לא ייכנעו מהר — יתגלה חלקה של גרמניה בלכידת השניים, וההיגיון אומר שאחרי שהפעילה את שווייץ, תדרוש גם את הסגר רחם. הגיעה העת להפעיל לחץ גם על גרמניה, להניאה מצעדים נוספים.

אילו היה פראנקיינף שטראוס עדיין שרה-הגנה בממשלת בון!

אבל עכשיו שוב אין הר שטראוס בממ"שלת בון. בגלל פרשת שפינגל. בבון קובי-עים המדינאים המיקצועיים של משרד-החוץ. אין ברירה אלא להפעיל לחץ פומבי גם על גרמניה. כמה מאמרים בעתונים האמריק-איים. גולדה תואם בכנסת. לא תגזים. רק תרמוו על המיסמכים והעובדות המחירות. על ספר לבן מזועזע. ברור שזה בלוף. בי-מידה שיש חומר מדויק על עיסוקיהם של הגרמנים בקאהיר — הרי זה חומר מן ה-סוג שאי-אפשר לפרסמו מבלי לגלות מקורות ודרכי-איסוף סודיים.

חוזי מזה, הממשלה אינה להסתבך בעמדה קיצונית, שלא תאשר שניגה. מישהו אחר צריך לעשות את המלאכה. העתונות, שליחים מיוחדים.

שמראום

תחרות פרועה

הדרו של? אריה דינסצ'ק, עורך מעריב. מצבי-הרוח קודר. הוא נטל לידיו את ריכוז הכיסיי חסר-התקדים, אך התוצאות עליו-בות. הארץ, הודות למקורות מקומיים, עלה על מעריב מיום שי-הפרשה התפוצצה. ועתה גם ידיעות אחרונות דפק את מעריב. על-כן החליט לשלוח תגבורת לגרמניה: אורי דן, בעל הקשרים עם זר שטרן והאמבורג.

השליחים המיוחדים והכתבים הקבועים בחוץ-לארץ שלחו את החומר שנמסר להם, אבל זה לא מספיק. שיחה עם האיש המי-טורי: צריכים משהו ממשי. הוא נתן למעריב משהו ממשי: שמו של העצור האוסטרי, אוטו יוקליק.

ידיעות אחרונות הקים צעקה. נתנו גם לו סוכריה. מי שחילק את הסוכריות, עשה זאת מחוץ שיקולים ברורים: תמורת זאת ממלאים העתונים את חלקם במסע התעמולה הגדול שהוא תיכנון. מסע כפול: כלפי שווייץ וגרמניה, וכלפי הקורא הי-ישראלי. ללחון — ללא הפרעה — על הזרים שיניחו לשני העצור-רים, ולעזור היסטריה בטחונות כנו בישראל. שאיש לא ירהרר על הכיסולן המחפיר בשווייץ ועל כל דרך-הפעולה בנושא זה.

זר לא יבין זאת

שוב: הדרו של איש המיסתורין. סקירה ראשונה: התוצאות אינן מעודדות. השווייצים הקפדנים לא נבהלו. הגרמנים לא נסגרו. הם ביקשו את הסגרת שני העצורים, כדי להעמידם למשפט על נסיון לרצוח את קליינזאכטר וכדי לחקור אותם ביחס לפרשיות האחרות הקשורות למדענים גרמניים.

ואילו בזירה הפנימית נראתה סנונית ראשונה, שאחיות-העניינים מתערערת במהרה. הנה מאמר במרחב הקואליציוני: "דוקא סוכ-ניות הידיעות הורות — בניגוד לכתבות מסוימות של שליחים מיוחדים של עתונים ישראליים — מצליחות לדחא ידיעות המתאמ-רות, פחות או יותר... ביום חמישי בערב דיווח כתבו של קור-ישראל מגרמניה (או משווייץ בשם סקיד גרמני) ידיעה, שהיתה מנוגדת למה שמסרו בו בערב סוכנויות הידיעות. בראש מהדורת החדשות נמסרה הידיעה, כי ממשלת גרמניה תמשיך במאמציה להניא מדענים גרמניים מלסייע למצרים בפיתוח כלי-הנשק ההר-סינים. ההבלטה של ידיעה זאת לא הניחה מקום לספק, כי אכן כך תשיב גרמניה להחלטת הכנסת. לעומת זאת, דיווחו כל הסוכ-נויות, כי החשבה תהיה שלילית. כעבור

24 שעות בלבד אפשר היה להיחכח מי צדק, במיקרה או שלא במיקרה. היה דבר היחיד מבין כל עתוני הבוקר, שמסר ב-יום שישי רק את גיסתו של קור-ישראל ולא את הידיעות של הסוכנויות ה-זרות. ואילו מעריב יצא בכותרת ראשית: בון תקרא למדענים הגרמניים להפסיק את עבודתם במצרים. ובכותרת קטנה יותר: תוך היענות להחלטת ממשלת ישראל, תא-יים גם ממשלת גרמניה המערבית, כי הממ-שים לעבוד בקאהיר לא יועסקו במסע-לים ממשלתיים. אתמול בבוקר נראו הדב-רים קצת שונים..."

ואילו זאב שיף, כתבו הצבאי של הארץ, סיכם מאמר מיקצועי ארוך על נשק ביולוגי, בקביעה: "... הסכ-נה לישראל היא תיאורטית למדי, משום שהמצרים רחוקים עדיין מלעשות כלי-נשק קטלניים אלו לאפקטיביים."